

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Κοινής Επιχείρησης
Clean Sky για το οικονομικό έτος 2017

συνοδευόμενη από την απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	1-11
Σύσταση της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky	1-2
Διακυβέρνηση	3-5
Στόχοι	6
Πόροι	7-10
Οι αξιολογήσεις της Επιτροπής	11
Γνώμη	12-24
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	13
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	14
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	15
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	16-18
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	19-24
Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση	25-35
Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2017	25-26
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ	27-30
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	31-35
Εσωτερικές δικλίδες ελέγχου	36-38
Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου	36-38
Άλλα θέματα	39
Μόχλευση των εισφορών από άλλα μέλη και κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης	39

Πληροφορίες σχετικά με τις αξιολογήσεις της Επιτροπής	40-41
Παράρτημα - Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών	
Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύσταση της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky

1. Η Κοινή Επιχείρηση για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας για την αεροναυτική (Κοινή Επιχείρηση Clean Sky), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2007 στο πλαίσιο του εβδομίου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα (7ο ΠΠ) για χρονικό διάστημα δέκα ετών και άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 16 Νοεμβρίου 2009¹. Στις 6 Μαΐου 2014, το Συμβούλιο παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024².
2. Η Κοινή Επιχείρηση Clean Sky είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που σκοπό έχει την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της αεροναυτικής. Σύμφωνα με τον νέο κανονισμό, ιδρυτικά μέλη της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα, ήτοι οι επικεφαλής των προγραμμάτων επίδειξης ολοκληρωμένης τεχνολογίας (ΠΕΟΤ), των πλατφορμών επίδειξης καινοτόμων αεροσκαφών (ΠΕΚΑ) και των εγκάρσιων δραστηριοτήτων, καθώς και οι σχετικοί εταίροι. Επιπλέον, η Κοινή Επιχείρηση συνεργάζεται με «κύριους συνεργάτες» της βιομηχανίας, οι οποίοι επιλέγονται μέσω ανοικτών και ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων³. Οι συνεργάτες αποκτούν την

---

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 71/2008 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για τη σύσταση της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky (ΕΕ L 30 της 4.2.2008, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 558/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, σχετικά με την Κοινή Επιχείρηση Clean Sky 2 (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 77).

³ Το 2008, 16 επικεφαλής και 66 εταίροι εντάχθηκαν στην πρώτη φάση της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky (πρόγραμμα Clean Sky 1). Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, του καταστατικού που επισυνάπτεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 558/2014 του Συμβουλίου, οι εταίροι του προγράμματος Clean Sky 1 διατηρούν την ιδιότητά τους έως την ολοκλήρωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων τους και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 το αργότερο. Το 2017, μετά τη λήξη της τέταρτης πρόσκλησης για κύριους συνεργάτες η οποία δρομολογήθηκε το 2016, η Κοινή Επιχείρηση ολοκλήρωσε τη διαδικασία επιλογής και ένταξης των μελών, με τη συμμετοχή συνολικά άνω των 230 νομικών οντοτήτων στο πρόγραμμα Clean Sky 2. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι 16 επικεφαλής με τις σχετικές οντότητές τους και τους συνδεδεμένους τρίτους, καθώς και οι επιλεγμένοι κύριοι συνεργάτες με τις σχετικές οντότητές τους και τους συνδεδεμένους τρίτους.

ιδιότητα του μέλους από τον ιδιωτικό τομέα δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού σχετικά με την Κοινή Επιχείρηση Clean Sky 2.

Διακυβέρνηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky περιλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο, τον εκτελεστικό διευθυντή, την ομάδα εκπροσώπων των κρατών και την επιστημονική και τεχνολογική συμβουλευτική επιτροπή.
4. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής εκ μέρους της Ένωσης, έναν εκπρόσωπο από κάθε επικεφαλής της βιομηχανίας, έναν εκπρόσωπο των εταιρών ανά ΠΕΟΤ και έναν εκπρόσωπο των κύριων συνεργατών ανά ΠΕΟΤ και ΠΕΚΑ. Το διοικητικό συμβούλιο είναι το βασικό όργανο λήψης αποφάσεων και είναι υπεύθυνο για τις πράξεις της Κοινής Επιχείρησης και την επίβλεψη των δραστηριοτήτων της. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της Κοινής Επιχείρησης.
5. Η ομάδα εκπροσώπων των κρατών είναι ένα δίκτυο εθνικών εκπροσώπων των κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών που παρέχει συμβουλές και γνωμοδοτεί επί των στρατηγικών κατευθύνσεων και της λειτουργίας της Κοινής Επιχείρησης. Η επιστημονική και τεχνολογική συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από επιστήμονες και μηχανικούς και παρέχει συμβουλές επί τεχνολογικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών θεμάτων.

Στόχοι

6. Κύριοι στόχοι της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky είναι η σημαντική βελτίωση του περιβαλλοντικού αντικτύπου των αεροναυτικών τεχνολογιών και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού τομέα των αερομεταφορών.

Πόροι

7. Η ανώτατη συνεισφορά της ΕΕ στην πρώτη φάση των διοικητικών δαπανών και των ερευνητικών δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky (πρόγραμμα Clean Sky 1) ανέρχεται σε 800 εκατομμύρια ευρώ, ποσό το οποίο χρηματοδοτείται από το έβδομο

πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα (7ο ΠΠ)⁴. Από αυτό, ποσό ανώτατου ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ διατίθεται στους επικεφαλής των ΠΕΟΤ και ποσό ανώτατου ύψους 200 εκατομμυρίων ευρώ στους εταίρους. Οι επικεφαλής των ΠΕΟΤ και οι εταίροι πρέπει να εισφέρουν πόρους τουλάχιστον ίσους με την εισφορά της ΕΕ, εξαιρουμένων των πόρων που διατίθενται μέσω των προσκλήσεων για κύριους συνεργάτες. Το υπόλοιπο ποσό, ύψους τουλάχιστον 200 εκατομμυρίων ευρώ, πρέπει να διατίθεται στους συνεργάτες που επιλέγονται βάσει ανταγωνιστικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων⁵.

8. Η μέγιστη εισφορά της ΕΕ στη δεύτερη φάση των δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης (πρόγραμμα Clean Sky 2) ανέρχεται σε 1 755 εκατομμύρια ευρώ και χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»⁶. Τα μέλη της Κοινής Επιχείρησης από τον ιδιωτικό τομέα αναμένεται να εισφέρουν κεφάλαια συνολικού ύψους τουλάχιστον 2 193,75 εκατομμυρίων ευρώ καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της Κοινής Επιχείρησης⁷. Από το ποσό αυτό, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα πρέπει να καλύψουν δαπάνες τουλάχιστον 965,25 εκατομμυρίων ευρώ για την εκτέλεση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, που δεν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασιών της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky⁸.

9. Οι διοικητικές δαπάνες για τη δεύτερη φάση του προγράμματος Clean Sky 2 δεν υπερβαίνουν τα 78 εκατομμύρια ευρώ και καλύπτονται από εισφορές των μελών σε χρήμα,

---

⁴ Άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 71/2008.

⁵ Άρθρο 13, παράγραφος 1, του καταστατικού της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky (παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 71/2008).

⁶ Άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014.

⁷ Άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014.

⁸ Όπως ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014, οι συμπληρωματικές δραστηριότητες είναι δραστηριότητες εκτός του προγράμματος εργασιών της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky, οι οποίες συμβάλλουν στους στόχους της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας Clean Sky. Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, οι δαπάνες των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων πιστοποιούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή και δεν ελέγχονται από την Κοινή Επιχείρηση, το ΕΕΣ ή οποιονδήποτε άλλο φορέα της ΕΕ.

οι οποίες κατανέμονται ισομερώς, σε ετήσια βάση, μεταξύ της ΕΕ και των μελών από τον ιδιωτικό τομέα⁹.

10. Το 2017 ο οριστικός προϋπολογισμός της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky 2 ανήλθε σε 243,5 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 287,8 εκατομμυρίων ευρώ το 2016). Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, η Κοινή Επιχείρηση απασχολούσε 41 υπαλλήλους (έναντι 41 το 2016)¹⁰.

Οι αξιολογήσεις της Επιτροπής

11. Η Επιτροπή ολοκλήρωσε την τελική αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και την ενδιάμεση αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» τον Ιούνιο του 2017, και στη συνέχεια η Κοινή Επιχείρηση κατήρτισε σχέδια δράσης για την υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώθηκαν κατά τις αξιολογήσεις. Με την ευκαιρία αυτή, περιλαμβάνουμε ενότητα που πραγματεύεται τα σχέδια δράσης που εκπόνησε η Κοινή Επιχείρηση ως απάντηση στις αξιολογήσεις, η οποία προορίζεται μόνο για ενημερωτικούς σκοπούς και δεν αποτελεί μέρος της ελεγκτικής γνώμης ή των παρατηρήσεών μας.

---

⁹ Άρθρο 15, παράγραφος 2, του καταστατικού της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky [παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014].

¹⁰ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Κοινή Επιχείρηση και τις δραστηριότητές της διατίθενται στον ιστότοπό της: <http://www.cleansky.eu>.

ΓΝΩΜΗ

12. Υποβάλαμε σε έλεγχο:

- α) τους λογαριασμούς της Κοινής Επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις¹¹ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού¹² για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

13. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της Κοινής Επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της Κοινής Επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2017, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

14. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

---

¹¹ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

¹² Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

15. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

16. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της Κοινής Επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της Κοινής Επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

17. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της Κοινής Επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

18. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της Κοινής Επιχείρησης.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

19. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της Κοινής Επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή στην εκάστοτε αρμόδια για την απαλλαγή αρχή δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη

βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

20. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακριβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των λογαριασμών.

21. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η Κοινή Επιχείρηση για την είσπραξη τελών και άλλων εσόδων.

22. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους.

23. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και γνώμης, λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της Κοινής Επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ¹³.

24. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις γνώμες του Συνεδρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2017

25. Ο οριστικός προϋπολογισμός για το 2017 που διατέθηκε για την υλοποίηση των προγραμμάτων Clean Sky 1 και Clean Sky 2 περιλάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 313,4 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών ύψους 243,5 εκατομμυρίων ευρώ.

26. Τα ποσοστά χρησιμοποίησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ήταν υψηλά, ήτοι 99,6 % και 98,5 % αντίστοιχα.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ

27. Από τους ύψους 800 εκατομμυρίων ευρώ πόρους του 7ου ΠΠ που διατέθηκαν στην Κοινή Επιχείρηση Clean Sky για την υλοποίηση του προγράμματος Clean Sky 1, έως το τέλος του 2017 η ΕΕ είχε συνεισφέρει σε χρήμα συνολικό ποσό ύψους 800 εκατομμυρίων ευρώ.

28. Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα δεσμεύτηκαν να εισφέρουν τουλάχιστον 600 εκατομμύρια ευρώ στις δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης στο πλαίσιο του προγράμματος Clean Sky 1. Το πρόγραμμα Clean Sky 1 έληξε το 2017 και στο τέλος του έτους το διοικητικό συμβούλιο είχε επικυρώσει εισφορές σε είδος από τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ύψους 594,1 εκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν πραγματοποιήσει εισφορές σε χρήμα για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της Κοινής Επιχείρησης, ανερχόμενες σε 14,9 εκατομμύρια ευρώ.

---

¹³ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

29. Κατά συνέπεια, έως το τέλος του 2017, το σύνολο των εισφορών των μελών από τον ιδιωτικό τομέα στο πρόγραμμα Clean Sky 1 ανερχόταν σε 609 εκατομμύρια ευρώ, έναντι της ύψους 800 εκατομμυρίων ευρώ συνολικής εισφοράς της ΕΕ σε χρήμα.

30. Επί του συνολικού επιχειρησιακού και διοικητικού προϋπολογισμού ύψους 817,2 εκατομμυρίων ευρώ για τις δραστηριότητες του προγράμματος Clean Sky 1¹⁴, μέχρι το τέλος του 2017 η Κοινή Επιχείρηση Clean Sky 1 προέβη σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 815,2 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 815,1 εκατομμυρίων ευρώ (99,7 % του διαθέσιμου προϋπολογισμού).

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

31. Από το ανώτατο ποσό των 1 755 εκατομμυρίων ευρώ των πόρων του προγράμματος «Ορίζων 2020» που διατέθηκαν στην Κοινή Επιχείρηση Clean Sky για την υλοποίηση του προγράμματος Clean Sky 2, μέχρι το τέλος του 2017 η ΕΕ είχε εισφέρει σε χρήμα συνολικό ποσό ύψους 484,8 εκατομμυρίων ευρώ.

32. Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα δεν υποχρεούνται να πραγματοποιήσουν εισφορές σε είδος και σε χρήμα συγκεκριμένης ελάχιστης αξίας για τις δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky 2. Στο τέλος του 2017, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν κοινοποιήσει εισφορές σε είδος ύψους 265,6 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 54 εκατομμύρια ευρώ είχαν επικυρωθεί από το διοικητικό συμβούλιο. Επιπλέον, οι εισφορές σε χρήμα των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της Κοινής Επιχείρησης ανήλθαν σε 9,5 εκατομμύρια ευρώ.

33. Από τα τουλάχιστον 965,25 εκατομμύρια ευρώ των εισφορών που προβλέπεται να καταβάλουν τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα για τη χρηματοδότηση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πρόγραμμα εργασιών της Κοινής Επιχείρησης, μέχρι το τέλος του 2017 τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν κοινοποιήσει ήδη εισφορές

---

¹⁴ Το συνολικό ποσό των 817,2 εκατομμυρίων ευρώ συνίσταται στην ύψους 800 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά της ΕΕ σε χρήμα, η οποία χρηματοδοτείται από το 7ο ΠΠ, στην εισφορά σε χρήμα των μελών από τον ιδιωτικό τομέα, ύψους 14,9 εκατομμυρίων ευρώ, για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών, και στα 2,3 εκατομμύρια ευρώ σε τόκους που ελήφθησαν στο πλαίσιο της προχρηματοδότησης πόρων του 7ου ΠΠ.

αξίας 594 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων είχαν πιστοποιηθεί τα 423 εκατομμύρια ευρώ. Δεδομένου ότι δεν έχουμε δικαίωμα να ελέγχουμε τις εισφορές σε είδος των μελών για συμπληρωματικές δραστηριότητες, δεν μπορούμε να διατυπώσουμε γνώμη για τη φύση, την ποιότητα και την ποσότητά τους (βλέπε επίσης σημείο 39).

34. Κατά συνέπεια, μέχρι το τέλος του 2017, το σύνολο των εισφορών από τα μέλη του κλάδου ανερχόταν σε 477 εκατομμύρια ευρώ (εκ των οποίων το 89 % αφορούσε εισφορές για συμπληρωματικές δραστηριότητες) έναντι της ύψους 484,8 εκατομμυρίων ευρώ συνολικής εισφοράς της ΕΕ σε χρήμα.

35. Επί του μέγιστου επιχειρησιακού και διοικητικού προϋπολογισμού της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky 2, ύψους 1 794 εκατομμυρίων ευρώ¹⁵, μέχρι το τέλος του 2017 η Κοινή Επιχείρηση είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 1 009,6 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 493 εκατομμυρίων ευρώ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

36. Η Κοινή Επιχείρηση Clean Sky εφαρμόζει διαδικασίες προληπτικών ελέγχων οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που καλύπτουν επιχειρησιακές και χρηματοοικονομικές πτυχές. Όσον αφορά τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, η Κοινή Επιχείρηση διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους στο επίπεδο των δικαιούχων, ενώ όσον αφορά τις δηλώσεις δαπανών των έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπεύθυνη για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής (CAS). Τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος, όπως προέκυψαν από τους κατασταλτικούς ελέγχους που ανέφερε η Κοινή Επιχείρηση στο τέλος του 2017, ήταν 1,40 % για τα έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και 1,6 % για τα έργα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»¹⁶.

---

¹⁵ Το εν λόγω συνολικό ποσό περιλαμβάνει την εισφορά σε χρήμα της ΕΕ, ύψους 1 755 εκατομμυρίων ευρώ, η οποία χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», καθώς και την εισφορά σε χρήμα ύψους 39 εκατομμυρίων ευρώ την οποία κατέβαλαν τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών.

¹⁶ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky για το 2017, σ. 103-104.

37. Βάσει της αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Κοινής Επιχείρησης και ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης πράξεων εσόδων, πληρωμών, επιχορηγήσεων και ανάθεσης συμβάσεων, καθώς και επισκόπησης δείγματος ολοκληρωθέντων κατασταλτικών ελέγχων συμπεριλαμβανομένων ανακτήσεων που προήλθαν από τα εντοπισθέντα σφάλματα, αποκομίσαμε, από τα αποτελέσματα του ελέγχου, εύλογη βεβαιότητα ότι το υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος της Κοινής Επιχείρησης είναι χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας.

38. Στο τέλος του 2017, δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί η ανάπτυξη ορισμένων απαιτούμενων πτυχών στα κοινά εργαλεία διαχείρισης και παρακολούθησης των επιχορηγήσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020» της Επιτροπής, απαραίτητων για την επεξεργασία των εισφορών σε είδος της Κοινής Επιχείρησης.

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

Μόχλευση των εισφορών από άλλα μέλη και κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης

39. Ένας από τους κύριους στόχους της Κοινής Επιχείρησης είναι η μόχλευση εισφορών από τα μέλη του κλάδου στον τομέα δραστηριότητάς της¹⁷. Ο ελάχιστος συντελεστής μόχλευσης για αμφότερες τις επιχειρησιακές και συμπληρωματικές δραστηριότητες είναι 1,25¹⁸. Ωστόσο, ο ιδρυτικός κανονισμός της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky δεν υποχρεώνει τα μέλη του κλάδου να πραγματοποιήσουν εισφορές σε είδος συγκεκριμένης ελάχιστης αξίας για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης¹⁹. Επομένως, δεν είναι

---

¹⁷ Η αιτιολογική σκέψη 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014 αναφέρει ότι η εν λόγω εταιρική σχέση πρέπει να βασίζεται σε ισόρροπη συνεισφορά όλων των εταιρών.

¹⁸ Σύνολο ελάχιστων εισφορών των μελών του βιομηχανικού και ερευνητικού ομίλου στις επιχειρησιακές και συμπληρωματικές δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης (2 193,75 εκατομμύρια ευρώ), διαιρούμενες με τη μέγιστη συνεισφορά σε χρήμα της ΕΕ για τα εν λόγω μέλη (1 755 εκατομμύρια ευρώ).

¹⁹ Το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014 ορίζει ότι τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα αναμένεται να εισφέρουν κεφάλαια συνολικού ύψους τουλάχιστον 2 193,75 εκατομμυρίων ευρώ καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της Κοινής Επιχείρησης, εκ των οποίων τουλάχιστον 965,25 εκατομμύρια ευρώ για την κάλυψη των δαπανών τους κατά την

δυνατό να υπολογιστεί ελάχιστος συντελεστής μόχλευσης για τις εισφορές σε είδος στις επιχειρησιακές δραστηριότητες. Δεδομένου ότι δεν έχουμε δικαίωμα να ελέγξουμε τις εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες, δεν μπορούμε να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με τη φύση, την ποιότητα ή την ύπαρξη τέτοιων συνεισφορών²⁰.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

40. Η τελική αξιολόγηση της Επιτροπής όσον αφορά την Κοινή Επιχείρηση Clean Sky στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ κάλυψε την περίοδο 2008-2016²¹, ενώ η ενδιάμεση αξιολόγηση σχετικά με την Κοινή Επιχείρηση Clean Sky 2 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» κάλυψε την περίοδο 2014-2016²². Οι αξιολογήσεις πραγματοποιήθηκαν με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων, όπως προβλέπουν οι κανονισμοί του Συμβουλίου για την Κοινή Επιχείρηση Clean Sky²³, και κάλυψαν τις επιδόσεις της Κοινής Επιχείρησης όσον αφορά τη συνάφεια, την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα, τη συνοχή και την προστιθέμενη αξία της ΕΕ, ενώ εξετάστηκαν επίσης ο ανοικτός χαρακτήρας και η διαφάνεια, καθώς και η ποιότητα της έρευνας. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης

άσκηση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων εκτός του προγράμματος εργασιών της Κοινής Επιχείρησης.

²⁰ Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014, οι δαπάνες των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων πιστοποιούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή που ορίζεται από την οικεία Κοινή Επιχείρηση. Ωστόσο, οι δαπάνες για τις δραστηριότητες αυτές δεν ελέγχονται από την Κοινή Επιχείρηση ούτε από οποιοδήποτε όργανο της Ένωσης.

²¹ Final Evaluation of the Clean Sky Joint Undertaking operating under FP7.
<https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/cs.pdf>.

²² Interim Evaluation of the Clean Sky 2 Joint Undertaking (2014-2016) operating under Horizon 2020. <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/cs2.pdf>.

²³ Υποχρεωτικές αξιολογήσεις που πραγματοποίησε η Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 71/2008 του Συμβουλίου για τη σύσταση της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky και του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 558/2014 του Συμβουλίου για τη σύσταση της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky 2.

συνεκτιμήθηκαν στο πλαίσιο της έκθεσης που υπέβαλε η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2017²⁴.

41. Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές²⁵, η Κοινή Επιχείρηση κατήρτισε σχέδιο δράσης, το οποίο εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky τον Απρίλιο του 2018. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δράσεων που πρέπει να υλοποιήσει η Κοινή Επιχείρηση²⁶, σε σχέση με τις οποίες έχει ήδη δρομολογηθεί σειρά δραστηριοτήτων²⁷, ενώ οι υπόλοιπες θα υλοποιηθούν το

---

²⁴ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής. «Interim Evaluation of the Joint Undertakings operating under Horizon 2020» {SWD(2017) 339 final}.

²⁵ Οι συστάσεις που διατύπωσαν οι αξιολογητές αφορούν τους ακόλουθους τομείς: την καταλληλότητα και βελτιστοποίηση του πλαισίου της ΕΕ για τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στον τομέα της αεροναυτικής, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας ανάθεσης αρμοδιοτήτων που συνήφθη με την Επιτροπή, τη δρομολόγηση λιγότερο δεσμευτικών θεμάτων στις μελλοντικές προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων, την ανάγκη ενθάρρυνσης της υπερβολαβίας για την ενίσχυση της συμμετοχής των ΜΜΕ, την ανάγκη αύξησης της διαφάνειας και της ενημέρωσης για το πρόγραμμα Clean Sky, την ανάγκη μεγαλύτερης ενσωμάτωσης εναλλακτικών τεχνολογιών έρευνας στις δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky, καθώς και τη βελτίωση των συνεργιών με τα εθνικά ερευνητικά προγράμματα και την προώθηση του οικονομικού αντικτύπου και της συμμετοχής των πανεπιστημίων. Παράλληλα με αυτές τις συστάσεις, η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής διενήργησε το 2017 έλεγχο του πλαισίου επιδόσεων της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky 2, και διατύπωσε τη σύσταση προς την Κοινή Επιχείρηση να συμπληρώσει το πλαίσιο επιδόσεων της καθορίζοντας κριτήρια και σχετικούς δείκτες, προσδιορίζοντας ποσοτικώς τιμές-στόχο για τους βιομηχανικούς στόχους και τους στόχους ανταγωνιστικότητας της Κοινής Επιχείρησης, καθώς και αναπτύσσοντας την κατάλληλη μεθοδολογία για τη μέτρηση της επιτευχθείσας προόδου σε σύγκριση με τους στόχους.

²⁶ Στις δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν το 2018 σε συνέχεια των συστάσεων των αξιολογητών περιλαμβάνονται οι εξής: ο καλύτερος συντονισμός με τα εθνικά ερευνητικά προγράμματα βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα της ομάδας των εκπροσώπων των κρατών, η αύξηση της προβολής του στρατηγικού οράματος της Κοινής Επιχείρησης αναπτύσσοντας ένα σχέδιο εγκάρσιων εργαστηρίων με άλλους τομείς όσον αφορά τις διαφορετικές τεχνολογίες, μια σειρά δράσεων για την υλοποίηση της σύστασης για λιγότερο δεσμευτικά θέματα στις δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky 2, η προώθηση του οικονομικού αντικτύπου των δραστηριοτήτων μέσω ανάλυσης των αποτελεσμάτων των έργων και της προβλεπόμενης αξιοποίησής τους και, τέλος, η εκ νέου λειτουργία της πανεπιστημιακής ομάδας Clean Sky για την αύξηση της συμμετοχής των πανεπιστημίων.

²⁷ Στις δραστηριότητες που έχουν ήδη δρομολογηθεί περιλαμβάνονται οι εξής: η αντικατάσταση του προγράμματος για τους εταίρους στο πλαίσιο της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky 1 με το πρόγραμμα για τους κύριους συνεργάτες στο πλαίσιο της Κοινής Επιχείρησης Clean Sky 2 με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής, η ανανέωση των μελών της επιστημονικής επιτροπής που

2018 ή την επόμενη περίοδο προγραμματισμού²⁸.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Neven MATES, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 2ας Οκτωβρίου 2018.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2017 από το διοικητικό συμβούλιο ώστε να εμπλουτιστούν οι γνώσεις σχετικά με αναδυόμενες τεχνολογίες, η διεξαγωγή ανάλυσης με σκοπό να εντοπιστεί σε ποιους τομείς θα μπορούσε να εφαρμοστεί η υπεργολαβία προκειμένου να αυξηθούν η συμμετοχή και η αποδοτικότητα των ΜΜΕ, τηρουμένου, παράλληλα, του νομικού πλαισίου και των αρχών του ανοικτού χαρακτήρα και της διαφάνειας, η προκαταρκτική ανάλυση σχετικά με τα μέτρα απλούστευσης και παρέκκλισης όσον αφορά τη συμφωνία ανάθεσης αρμοδιοτήτων που συνήφθη με την Επιτροπή και τους κανόνες συμμετοχής ενόψει της επόμενης περιόδου προγραμματισμού, μια πρώτη ανάλυση της ομάδας των εκπροσώπων των κρατών η οποία πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2017 για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων στον τομέα της αεροναυτικής στο πλαίσιο του μελλοντικού ερευνητικού πλαισίου, η διοργάνωση τακτικών συνεδριάσεων με τις άλλες σχετικές Κοινές Επιχειρήσεις (SESAR, Shift2Rail, KKY2 και ECSEL), καθώς και η κατάρτιση έκθεσης για όλα τα τεχνολογικά επιτεύγματα του προγράμματος Clean Sky 1 («Outcome of the first European Aeronautics Research Partnership 2008-2017»).

²⁸ Οι δράσεις σχετικά με τις οποίες εξετάστηκε η διεξαγωγή περαιτέρω ανάλυσης ενόψει της επόμενης περιόδου προγραμματισμού αφορούν πρωτίστως το νομικό και λειτουργικό πλαίσιο της Κοινής Επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων απλούστευσης, καθώς και την εμβέλεια των ερευνητικών δραστηριοτήτων υπό τη διαχείριση της Κοινής Επιχείρησης.

Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλιο του Συνεδρίου	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
	<i>Διαχείριση των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»</i>	
2016	Στο τέλος του 2016, τρίτο έτος εφαρμογής του προγράμματος «Ορίζων 2020», η Κοινή Επιχείρηση είχε μόνον εν μέρει επιτύχει την ολοκλήρωση των συστημάτων ελέγχου της με τα κοινά εργαλεία που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση και την παρακολούθηση του προγράμματος «Ορίζων 2020».	Ολοκληρώθηκε
	<i>Παρακολούθηση και εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων</i>	
2016	Στο τέλος του 2016 η Κοινή Επιχείρηση δεν είχε ακόμη προβεί στην εκκαθάριση καμίας από τις πληρωμές προχρηματοδότησης (176 εκατομμύρια ευρώ) που είχε πραγματοποιήσει προς τα μέλη του κλάδου για έργα που υλοποιούνταν βάσει συμφωνιών επιχορήγησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Η τακτική εκκαθάριση των πληρωμών προχρηματοδότησης βάσει καταστάσεων δαπανών των μελών θα περιορίζει την έκθεση της Κοινής Επιχείρησης σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους.	Ολοκληρώθηκε

Clean Sky 2 Joint Undertaking

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η Κοινή Επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την έκθεση του Συνεδρίου.